

I. N. J.

*DISPUTATIO PHILOSOPHICA
CONTRARIIS
IN GENERE,
IN SPECIE.
Quam cum consensu & approbatione venerandæ facul-
tatis philosophicæ in regiâ universitate
CHRISTINÆ Aboënsi.*

SUB PRÆSIDIO

Reverendi & Praclarissimi viri,

D N. M. NICOLAI LAUR:
NYCOPENSIS, Log. & Poëf. Profess. ordin. Acutissimi,
Præceptoris, fautoris & promotoris sui æter-
num prolixè Cohonorandi,

Publicè Examinandam proponit.

A N D R E A S Adam G E O R G I I E.
Norcop. O-G.

In Auditorio Maj. Ad diem, 19, Aprilis An. 1648,
horis consuetis,

A B O Æ

Excudebat Petrus Veld/ Acad. Typogr. Anno 1648.

Nobilissimo & Amplissimo Domino

DN. LUDOVICO DE GEER

De Finspång/ &c. Domino & Patrono meo
gratiosissimo

Exercitium hocce Academicum qualemque; in debitæ sub-
jectionis ac observantiae argumentum, animique; pro in-
numeris penè in me collatis beneficijs, grati, indi-
cium dedicare ac consecrare volui

ET si tua virtus & præclara rebus in adversis de Patriâ no-
ste à merita Nobilissime Dne. Patrone, omnibus sit
notissima; ideoque maximis, T. Nm. à S. R. M. te non ita
pridem honoribus meritissimè auctam novimus: Est tamen
adhuc aliud, quod Tuam Nm. bonis omnibus commendat.
Insignem dico, T. Ntis in musas, eosque qui in harum Castris
militant, amorem & magnificentiam: qua virtutes quo
variores, eo magis in Tua N. te suspicienda.

Nam tard hæc mediis ales reperitur in aule

Quæ faciles libri cures, & artis opus.

Lunge vero T. Ntis. his moribus dissidet; studia pro virili
(non deficientibus per Dei gratiam instrumentis) promo-
vendo. Accedit, quod me proprius tangit, T. Ntis. in pa-
reandem neum Cicerissimum, me, meosque semper prolixa &

adulatio. Et beneficētis, quib⁹ adducet, quā vie sapius de
aliquo subiectionis Et gratitudinis declarandæ argu-
mento cogitarem; deterrebat tamen me semper vi-
rium mearum imbecillum conscientia. . . . Omnes
vero mihi moram excusit, divina prope Tæ Ntis. non
ita pridem in me munificentia; ut iam non potuerim
non redhōstimentum quasi aliquod maturare. . . Acci-
pe igitur, Nobilissimè Due, Patrone, donum Charta-
ceum levidense animi grati qualemcunq; indicem. . .
Catera persolvet, cui quod targiatur non deest, in se-
cula laudandus. Quod superest, eā quā par est ob-
servantia supplex contendo, ut sua Ntas, mihi clienti
suo benevolentia pristinā semper adesse haud dedigne-
tur. Non dubitabit quin beneficia sit collocatura in
hominem ut spero, gratissimum, Suęq; Ntis exspecta-
tioni satisfacere Deo annuente annissurum. Hisce
T. Ntas. Cum omnibus suis, Deo devotè commendata
valeat, vigeat, vivat Et floreat quam fælicissime Et
diutissimè,

Aboz
Anno Christi 1642.

Tæ. Ntis.
Humilimus Client⁹.

Andreas Widam
O. Gtus⁹.

THEISIS I.

Meditanti mihi toto mentis acumine , quidname-
ruditorum oculis & auribus publica in disquisitio-
ne liberalis exercitij ergo à me exhiberetur, sese com-
mode obtulit latè diffusa tractatio contrariorum.

2. Quæ cum non tantum apprimè utilis & necessa-
ria sit, ob insignem terminorum hic occurrentium in
Theologia & Philosophia usum ; verùm etiam ardua
& difficilis ob plurimas , quibus referta est, controver-
sias . Operæ pretium me facturum existimavi si ean-
dem placidæ & jucundæ orationes subjecero .

3. Certa autem in hoc negotio ut utamur methodo ;
primo contrariorum in genere definitionem tam no-
minalem quam realem breviter perstringemus . Po-
stea distributionem , cum singularum specierum defini-
tionibus & distributionibus percurremus ; Tandem
axiomata & porismata ex hâc doctrina fluentia , quorū
usus in praxi reali cernitur uberrimus , subiungemus .

4. Variæ autem definitiones à philosophis circum-
feruntur, quibus impræsentiarum missis , definitionem
Rameam retinemus; quâ definiuntur Contraria , Oppo-
sitæ, quorum unum unitantur oppositorum .

5. Circa hujus definitiōis exegesin duo notabimus ,
definitionem nominalem & realem .

6. Ad definitionem nominalem quod attinet, cæ-
teris omissis, vocabulum contrariorum saltem ab æqui-
vocatione seu homonymia liberabimus, cum errorum
genitrix sit æquivocatio semper .

7. Sumitur autem contrarium (1.) Pro omni eo quid non est idem. Sic Arist: lib. 2. de anima dicit omne alimentum esse contrarium rei nutritiæ, id est, dissimile à substantia rei nutritiæ ut scilicet concoctione & subiecte possit. (2.) Physicè, pro ijs quæ invicem mutuo sunt activa & passiva, quomodo ignis & aqua dicuntur contraria. (3.) Ethicè, pro ijs quæ ad invicem hostilitatem & inimicitiam habent, sic Paris est contrarius Menelao: (4.) Adversè tantum, sic Arist: in sua philosophia illa nuncupat contraria, quæ Ramus adversa. (5.) Logicè, & sic voce contrarij omnes termini simplices, qui ita opponuntur alijs, ut in illo oppositionis genere, unius tantum, non pluribus opponantur, indigitantur, quæ postrema acceptio in definitione subintelligitur.

8. His quæ definitionem nominalem concernebant, ita præmissis, ad realem nos accingimus, quæ duobus conceptibus absolvitur genere & differentia.

9. Genus, voce *oppositorum* exprimitur, quia in contrarijs ejusmodi est dissensio, ut eidem numero subjecto, secundum idem, ad idem, & eodem tempore attribui non possint.

10. Differentia, sequentibus denotatur verbis, quorum unum unius tantum opponitur.

11. Ubi notandum venit quod per unum hic intelligamus primò tale contrarium, quod est cum alio eiusdem generis & categoriæ, ita ut unum relatorum, adversorum, contradicentium & privantium alteri, ad quod affectionem mutuam habet, relativè adversè contradictoriè vel privative opponatur. Nam alias fieri potest ut unum in contrarijs opponi possit multis, sed alio oppositionis genere. Sie virtus opponitur vitio, tanquam unum unius adversè, quia virtus nulli alij rei in toto

rerum natura eodem oppositionis generē, opponi potest, nisi soli vitio; quamvis alio oppositionis genere, non virtuti contradictionē; scientiae disparatē &c. Deinde unitatem specificam vel genericam, non individuam seu numericam cum individua non contrariantur, sed sint disparatae. Sic in relatis magistratus opponitur *uni*, hoc est subditis, qui termin⁹ plura individua involvit.

12. Particula *tantum*, neq; odiose & sine fructu hic repetitur, sed per hanc contraria distinguntur à disparatis, nam magnum est discrimen, inter *unum uni* opponi, & *unum uni tantum* opponi, quia in disparatis *unum*. Sæpè opponitur *uni*. Ut e.g. liberalitas avaritiae, non tamen opponitur *uni tantum*, verum etiam prodigalitati.

13. Definitione contrariorum sic exposita rectā juxta legem methodi, ad eorundem distributionem progrediemur: Distribuuntur autem contraria, vel secundum generales affectiones, vel secundum differentiam specificam.

14. Secundum generales affectiones dispescuntur contraria in contraria mediata vel immediata.

15. Contraria mediata quæ habent medium, vel participationis, quod naturam utriusq; extremi participat, ut viride inter album & nigrum: vel abnegationis, quod utriusque extremi naturam respuit. Sic spiritus est medium per abnegationem inter album & nigrum, utpote qui neq; albus, neq; niger propriè dici potest.

16. Contraria immediata, quæ medium non habent, vel utrumq; vel alterutram, cujusmodi sunt Ens, non Ens, bonū & malum, virtus & vitiū, sanū & a grum. Hæc contrariorum distinctio apprimè utilis est ad dignoscendas disjunctiones necessarias à contingentibus. Nam contrariorum immediatorum alterum subjecto capaci in esse

esse necesse est, mediatorum non item, nisi alterum sit
subjecto naturale ac proprium. Sic necesse est ignem
esse calidum.

17. Secundum specificam differentiam, contraria
sunt vel affirmantia vel negantia.

18. Contraria affirmantia sunt quorum utrumq; affir-
mat h. e. quorum utrumq; significat rem positivam sive
voce affirmante rem aliquam ponit, e. g. Virtus, vitium
Dominus, servus, quod infra melius patebit.

19. Priusquam verò accessū faciam ad inducēdas cō-
trariorum affirmantium species, relata scil: & adversa;
hic asterisco notandum venit, quod affirmatio sit du-
plex; Topica vel axiomatica.

20. Affirmatio topica nihil aliud est, quam rei alicu-
jus positio, quā denotatur ens reale & positivum. E. g. pa-
ter est affirmatio topica, quia est ens aliquod positivum,
filius similiter. De hac affirmatione topica meritò
hic in doctrina contrariorum agimus, cum quædam sit
affection terminorum simplicium. Affirmatio verò
axiomatica, quoniam non huc, sed ad librum secundum
pertinet: nefas duximus, de ea hic agere, sed ad suum
eam remittimus locum.

21. Contraria affirmantia sunt duplia; Relata
vel adversa.

22. Relata sunt contraria affirmantia, quorum alterum
consistat è mutua alterius affectione.

23. Circa definitum hoc, seu in definitiōe nomina-
li, duo notabimus videlicet vocis Etymologiam & Ho-
monymiam. Etymologiam quod spectat, dicuntur
relata, à referendo; ideo quod unum relatorum sem-
per referatur ad alterum, mutuo quidem & causaliter:
quia relatorum alterum propter essentia reciprocatio-
nem, qua in illis est, est alterius causa. 24. Cir-

24. Circa Homonymiam, observandum venit disserimen quod a philosophis attendi solet inter Relata & relativè opposita; quamvis alias promiscuè & indifferenter hi termini usurpentur. Relata sic dicuntur, in quantum in ijs reperitur quædam consensio. Relativè autem opposita, secundū quod in ijs est dissensio.

25. In definitione reali, notetur genus & differētia; Genus, *Contraria affirmantia* (1.) *Contraria*, dicuntur, quia unum unitantum in oppositione relatur à opponitur. Sic E.G. Dominus & servus sunt relata, ideoq; contraria, quia unum relatum, utpote dominus, unitantum i.e. relato alteri, scil. servo relativè opponitur. (2.) *Contraria affirmantia* dicuntur, quia rem positivam utrumq; denotat. Sic e. g. pater & filius sunt relata, ideoq; contraria affirmantia, quia uterq; est terminus positivus si-
ve ens in mundo existens.

26. *Differentiae*: quorum, alterum constat è mutua alterius affectione. Consistit enim tota relatorum essentia in relatione unius ad alterum, & quamprimum unū ab alterius respectu a vellitur, alterum nequit amplius esse. Sic Pater est qui filium habet, & filius qui patrē habet. Adeo ut tota patris essentia cōsistat in relatione ad filiū, & vicissim. Undē sublatō filio tollitur pater, nō secundum esse absolutum, quatenus homo est, sed secundum esse relativum, quatenus pater est.

27. Definitio relatorum ut eò planior & dilucidior fiat, requisita relatorum, quæ vulgo recensentur paucis attingemus.

28. Primum requisitum hic ponimus, *subjectum* q.d est ipsa substantia, huic enim relatio tanquam accidens inhæret. (2.) *fundamentum*, quod est accidens aliquod absolutum, cui relatio proximè innititur. (3.) *ratio*

fundandi, quæ est ipsa conditio, sine qua relatio non se-
quitur fundamentum. (4.) termini qui ipsam rela-
tionem terminantur. quorum aliis est à quo, sive rela-
tum quod ad aliud refertur; aliis ad quem, sive corre-
latum, ad quod aliud refertur. (5.) Relatio, quæ nihil
aliud est, quam mutuus ille respectus qui est inter hos
duos terminos, nempe relatum & correlatum.

29. Definitiōem relatorum excipit distributio, Re-
lata dividuntur in Relata secundum dici vel secundum esse.

30. Relata secundum dici, sunt res absolutæ, quæ relationem includunt aut connotant, ideoq; non essentia, sed no-
minetenus Solummodo referuntur ad aliud. e. g.
scientia & scibile nuncupantur relata secundum dici;
nam scientia in se spectata est ens absolutum. vñ. qualita-
tas. Atq; sic nomen scientiæ primariò denotat rem
absolutam, cum tota scientiæ essentia non sit posita in
respectu ad objectum scibile; quia tamen respectum
quendam ad illud secundariò includit ad relata secun-
dum dici refertur.

31. Relata secundum esse sunt, quorum tota essentia posita
est in respectu ad aliud, ut Præceptor & discipulus, quæ
voces primariò & per se significant relationem sive re-
spectum mutuum; Secundariò verò connotant rem ab-
solutam, quam ista relatio tanquam subiectum suum
præsupponit.

32. Relata ratione terminorum dividuntur in re-
lata æquiparantia & disquiparantia. Illa sunt quorum ter-
mini sunt ejusdem appellationis & dignitatis, ut frater
& frater; Hospes & hospes. Hæc sunt quorum termi-
ni diversæ sunt appellationis & dignitatis, ut pater &
filius; Magistratus & subditus.

33. Relata disquiparantia sunt in duplice differentia,

32. superpositionis & suppositionis. Illa sunt, quorum relatum est correlato dignius & superior, ut pater, Dominus, maritus; Hec sunt quorum relativum est correlato vilius & inferius, ut filius, servus, uxor, tantum de relatis.

33. Adversa sunt contraria affirmantia, que inter se velut in regione perpetuo adversantur.

34. In definitione nominali, vocis observamus notationem; quod scilicet adversa inde dicantur, quia factum, instar gladiatorum sive pugilum adversam ostendunt.

35. In definitione reali Genus & differentiam observamus. Genus contraria affirmantia, dicuntur contraria, quod in adversis unum unitantur adversum opponatur. e.g. virtus & vitium. Affirmantia vero, quod uterque terminus affirmit, hoc est sit positivus.

36. Differencia includitur hisce verbis; qua inter se velut in regione perpetuo adversantur. Hic dicuntur adversaria. (1.) inter se adversari. Hostiliter enim inter se adversa pugnant, & numquam ad amicam & affinem aliquam concessionem reduci possunt, unde semper destructiva sunt nature: & hoc vel ratione sui, propter inimicam dissensionem quam inter se aliant, in eo quod semper duo distincent, vel ratione subjecti, dum omnia quibus insunt pervertuntur. Ex hisce enim mutabilitas & corruptio corporum naturalium, iuxta tritum; Quae, quid interit, a suo contrario interit.

37. (2.) Pugnare velut in regione: quia sicut duo extrema diametri puncta opposita, maxime & directe intersedistant, ita quoque adversa directe & maxime opponuntur. Quibus verbis distinguuntur adversa ab eorum mediis quae inter se & cum extremis disparatur. (3.) perpetuo, quia adversa sunt sempiternæ dissensionis.

Hac igitur voce differunt adversa à relatis, quæ ita dif-
fentiunt, ut tamen amicissimè quoq; cōsentiant.

39. Admonere hic vi sum est: distributionem con-
trariorū, in mediatā & immediata (de quā in thesi 15. cō-
gimus) in adversis præcipuum invenire locum, quia o-
mnis generis medium reperitur in adversis. Et hacte-
nus de prima contrariorum specie, scil: de contrarijs
affirmantib; quorū utrūq; affirmatō symbolo, effertur.
Consequens est, ut iam de alterā scil: de contrarijs ne-
gantibus, agamus.

40. Contraria negantia sunt, quoram unum sit, alteram
negat idem.

41. In definitione nominati, vocis notamus nota-
tionem; contraria negantia sic dicuntur sype cōdochice à
parte scil: deteriore: quia in contrarijs negantibus
non requiritur, ut uterque terminus sit negativus, sed
ut unus sit affirmativus, alter vero negativus, etenim
(1.) negatio non repugnat negationi, (2. p̄ reali opposita, nece-
ssarij requirit reale subjectum in altero extremerum; i. eſt. Sva-
retz. disput. 45. Metaph. ſect. 1.

42. In definitione reali Genus exprimitur & differen-
tia; Genus, Contraria, quia hic in contrarijs negantibus,
non unum multis, sed uni, eādem contrarietatis specie,
tantum opponit.

43. Differentia, quorum alterum ait, h. e. affirmat, ſive
est terminus positivus, ens reale in mundo existens;
Alterum negat idem, i. e. eſt rei priùs affirmatae in eadem
contrarietatis specie negatio; cōſtituit itaq; forma con-
trariorū negantium in affirmatione & negatione ejus-
dem rej.

44. Observandum tamen hic quod negatio ſit du-
plex, vel topica vel axiomatica; Topica eſt, quando res ali-

qua, sive terminus aliquis simplex, absq; illa divisione vel compositione axiomatica simpliciter negatur, vel pure negative in omni subjecto, de quo affirmatum non praedicatur, ut non homo, vel privativè in certo & determinato subjecto, quod habitus per naturam capax est, ut cœcitas de animali. Prior dicitur Negatio infinita, à Scholasticis malignans, posterior dicitur Negatio privativa, item negatio secundum quid. Axiomatica verò, quia non hoc, sed ad librum secundum spectat: ideo illam ad suum remittimus forum.

45. Ex duplice hac scil. contradictionia & privativae negatione, contraria negantia esse concludimus duplia, Contradicentia vel privantia.

46. Contradicentia sunt contraria negantia, quorum alterum negat ubique.

47. Hic observandum in definitione nominalit: quod contradictionis vox sumatur tripliciter. (1.) Pro propositionum oppositione, quando propositio eadem affirmatur & negatur, quæ non est hujus loci, sed ad axiomatum doctrinam spectat. 2. Pro omni illa oppositio- ne in quâ alter terminus vel infinite, vel in certo subjecto est negativus, prout Arist. privationem vocat contradictionem. 3. Pro terminorum simplicium oppositione, in quâ unus affirmat, alter infinite negat, ut homo non homo, quæ est hujus loci.

48. In definitione reali duo occurunt observanda, Genus & differentia. Genus, Contraria negantia: Contradicentium enim unum affirmat sive ait; alterum negat idem, h. e. rem prius affirmatam negat. e.g. lapis non lapis sunt contradicentia; ideoq; contraria negantia: quia unum scil: lapis ait, h. e. affirmat, alterū scil. nō lapis, negat idē, h. e. rem prius affirmatam jam negat.

49. *Differentia*, quodrum alterum negat ubique. Negare ubiq; est negare de omni re, quæ non comprehendiatur sub termino affirmativo; & quidem ita, ut nulla habeatur ratio naturalis subjecti. Sic non homo, prædicari potest de omnibus rebus, quæ non sunt humanæ naturæ participes. Ubi nullum ens in toto naturæ circulo excipitur præter terminum affirmativum, nempe hominem.

50. *Contradicentia* ratione contradictionis alia sunt explicita sive aperta; alia implicita sive occulta.

51. *Contradicentia explicita sive aperta* sunt, quando termino sive membro contradictiorum alteri, particula negativa non, expresse præfigitur. e. g. homo, non homo, ubi tamen hoc observandum est, quod pro negationis nota, etiam aliæ interdum ponantur particulæ æquipollentes, utpote, nihil, nunquam, quidam non.

52. *Contradicentia implicita sive occulta* sunt, quando particula negativâ sive negationis nota omissâ, in terminorum conjunctione seu consecutione latet contradictione, quæ alias, quando prædicatum naturæ subjecti repugnat, dici solet *Contradictio in adjecto*, e. g. homo est irrationalis, & tantum de contradictoribus, sequuntur privantia.

53. *Privantia* sunt contraria negantia, quorum alterum negat in eo tantum subjecto, in quo affirmatum suapte natura inest.

54. Circa definitionem hanc primò hoc observandum esse duximus, quod privatia ita dicantur *Synecdochice*. Non enim utrumq; sed alterum tantum est privatum, alterum verò positivum. Unde manifestum evadit denominationem fieri à parte deteriori.

55. Secundo, *Genus* & *differentiam* considerabimus,

Genus, Contraria negantia. *Contraria dicuntur*, quia in privantibus unum unius tantum eadem contrarietatis specie, h. e. privatitatem opponuntur. *negantia* vero, quia alter in privantibus terminus affirmat, ut visus, Alter negat, ut cæcitas.

56. *Differentia*: quorum alterum negat in eo tantum subjecto in quo affirmatum suapte natura inest: per hanc differentiam enim distinguntur a contradicentibus, ubi unus terminus negat alterum ubique: *Privantia* vero non in omni subjecto seu infinite, sed in illo saltem subjecto negant in quo affirmatum, qd est oppositus habitus per naturam inesse potuit.

57. *Naturam inesse* duobus modis dicitur. 1. *strictè* & *Physicè*, quomodo illud dicitur subjecto naturam inesse, qd ab illi^r subjecti principijs essentia lib^r & internis fuit, ut risibilitas. 2. *Lato* & sic omne illud dicitur subjecto inesse naturam, quod illius naturam non repugnat, quomodo in definitione vox illa capit. Præterea illud nesciendum non erit, vocem incessanter tam laxè sumi ut includat & actum & potentiam.

58. Solent vulgo Logici distinguere inter privationem *Physicam* & *Logicam*, nos priorem, quia nec corporis naturalis in communi, nec generationis quidem est principium, lubentes omittimus. Quam tamen controversiam hac vice non facimus nostram.

59. *Logicam* vero hanc dicimus, quando forma accidentalis quæ fuit, vel esse patuit, in certo subjecto abest. Estq duplex: *Naturalis* & *adventitia*. Privatio naturalis est, quando id abest, quod naturaliter adesse debebat, & requirit tres conditiones. 1. Ut subjectum sit aptum natum ad recipiendum formam, juxta regulam: Privatio & habitus sunt circa idem subjectum, hinc arbor aequit dici cæca. 2. ut priva-

zio tribuatur ej parti in qua potest esse forma, si hominem non appellamus cæcum, quod non videat pede vel manus. 3. Ut et tempore forma absit, quo adesse poterat vel debet per naturam. Hinc liquet, infantem non recte dicimutum, nec catulum recens natum, cæcum, sed hominem consecutum eos annos quibus loqui potest.

40. Privatio naturalis est duplex, Totalis & partialis. privatio totalis est, que tollit actum & potentiam. Non quidem primum, quæ immediate à forma subiecti emanat, ut facultas videndi; (quæ semper est invariabilis & immutabilis, & manet quamdiu ipsum subiectum) sed secundam, quæ ex certa organorum dispositione & temperamenti constitutione dependet, & variabilis est i. in diversis subiectis, juxta versum.

Nos Aper auditu, Lynx vīsa, Simia gustu:

Vultus odoratu, nos vineat Aranea tactu.

2. Respectu unius ejusdemq; ut potentia videndi in homine qui in infantia acutius videt quam in senectute; Talis privatio est cæcitas totalis, quæ non solum tollit actum videndi, sed etiam ipsum humorem Crystallinum, & dicitur alias privatio potentie; & de hac privatione intelligendum est axioma: *A privatione ad habitum non datur regressus scilicet per naturam.*

61. Privatio partialis est, que tollit actum non potentiam unde & privatio actus. Item privatio secundum quid dicitur. Sic tenebrae sunt privationes lucis. Somnus privatio sensus externæ. Et ab hac privatione datur ordinarius & facilis regressus ad habitum.

62. Privatio adventitia est, absentia rei extrinseca adhaerentis vel circumstantis, ut esse pauperem, exulem, nudum, calibem &c.

63. Neque hic prætereundum censuimus, quod va-

suis habitus sumatur modis'; ex quibus nos, brevitati studentes, saltem hos tres promimus: 1. Sumitur pro qualitate quæ crebris comparatur exercitationibus. Et sic pertinet ad prædicamentū qualitatis'. 2. Pro extranei corporis adiacentia; & sic peculiare constituit prædicamentum. 3. pro forma quæ subjecto quovis modo tribuitur, sive per inhærentiam, ut visus oculo; sive per adhærentiam uestis corpori; sive per relationem aut attributionem, ut præesse muneri præceptoris &c: & sic hoc loco.

Et hæc de contrariis hac vice pro pagellarum angustia, dicta sunt: Si quid desideratur, in ipso disputationis conflictu facile explicabitur. Tu vero xterne Deus, in quo nihil est contrarium; Cuius nullum verbum alteri contrarium, sed omnia svavissime consonantia. Da ut tibi, verboq; tuo fidamus, & iuxta tua præcepta vitam exigamus: Contra omnes adversitates hostes nostros & adversarios tutos nos præsta. Tolle bellum; Da pacem. Concede beatam & træquillam vitam: & tandem per mortem nos hisce adversitatibus exemptos, in tuum transfer cœlestis palatium; ubi nulla à contrariis mutabilitas; Sed amicissima cum sanctis angelis p[er]sq[ue]; hominibus consensio & gaudium sine mero, in seculorum secula.

C A N O N E S.

I,

Contrariorum Contraria sunt causæ, effectæ, proprietates, subiecta proxima, definitiones.

- II. Contrariorum contraria sunt consequentia.
- III. Posito relatorum uno, ponitur & alterum; & contra.
- IV. Cui tribuitur unum relative oppositorum, eidē non tribuitur alterum.
- V. Adversa se mutuò pellunt, ergo posito adversorum uno, alterum negatur.
- VI. Adversorum idem est subiectum.
- VII. Contradicentia carent medio, ergo; posito contradicentium uno, negatur alterum.
- VIII. Posito habitu, tollitur privatio; & vice versa.
- IX. Habitus & privatio versantur circa idem subiectum.
- X. Omnis privatio præsupponit habitum.
- XI. Privationis nulla sunt accidentia, nullæ qualitates, nulla effecta.